

Sygn. akt VIII Ka 987/ 12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzanna Chojnowska

Sędziowie SSO Wiesław Oksiuta- spr.

Del. SSR Beata Maria Wołosik

Protokolant Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Małgorzaty Zińczuk

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2013 roku

sprawy A. Z.

skazanego z art. 85 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 11 września 2012 roku sygn. akt VII K 620 /12

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. D. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) w tym kwotę 27,60 (dwadzieścia siedem złotych sześćdziesiąt groszy) jako 23% stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

III. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

A. Z. został skazany prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawach o sygn. akt:

1. XV K 257/09 z dnia 23.07.2009 r. za czyn z art. 280 § 1 kk popełniony w dniu 15.08.2008 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności; na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 2 kk, art. 73 § 2 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata, zobowiązano do powstrzymania się od nadużywania alkoholu i oddano pod dozór kuratora; orzeczono o powództwie cywilnym, kosztach obrony z urzędu, opłacie i pozostałych kosztach sądowych; karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania;

2. XV K 482/09 z dnia 5.10.2009 r. za czyny z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 kk i art. 158 § 1 kk popełnione w dniu 31.01.2009 r. na kary odpowiednio 2 lat pozbawienia wolności i 6 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 85 kk, art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności; na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 2 kk, art. 73 § 2 kk wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 lata i oddano pod dozór kuratora; orzeczono o powództwie cywilnym, kosztach obrony z urzędu, opłacie i pozostałych kosztach sądowych; karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania;

3. VII K 720/09 z dnia 28.01.2011 r. za czyny z art. 223 kk, art. 226 § 1 kk i art. 222 § 1 kk popełnione w dniu 26.03.2008 r. na kary odpowiednio 1 roku pozbawienia wolności, 4 miesiące pozbawienia wolności i 8 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 85 kk, art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 2 kk, art. 73 § 2 kk wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata i oddano pod dozór kuratora; orzeczono o dowodzie rzeczowym, kosztach obrony z urzędu i kosztach sądowych;

4. VII K 118/10 z dnia 27.04.2011 r. za czyn z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk popełniony w dniu 11/12.03.2008 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 69 § 1, 2 i 4 kk, art. 70 § 2 kk, art. 73 § 2 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata i oddano pod dozór kuratora; orzeczono o powództwie cywilnym i kosztach sądowych;

5. VII K 297/11 z dnia 20.05.2011 r. za czyny z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zw. z art. 12 kk popełnione odpowiednio w dniu 15.01.2011 r. i w okresie 15 – 18.01.2011 r. na kary odpowiednio 1 roku pozbawienia wolności i 2 lat pozbawienia wolności; na mocy art. 85 kk, art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności; na mocy art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 21.01.2011 r. – 20.05.2011 r.; orzeczono o kosztach sądowych;

6. VII K 250/10 z dnia 11.10.2011 r. za czyn z art. 280 § 1 kk popełniony w dniu 25.09.2008 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności; na mocy art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 27 i 28.10.2008 r. – 20.05.2011 r.; orzeczono o obowiązku naprawienia szkody, kosztach obrony z urzędu, opłacie i kosztach sądowych;

7. VII K 421/11 z dnia 28.10.2011 r. za czyn z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk popełniony w dniu 11.12.2010 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności; orzeczono o kosztach obrony z urzędu, opłacie i kosztach sądowych.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem łącznym z dnia 11 września 2012 roku w sprawie o sygn. akt VII K 620/12:

I. Na mocy art. 85 kk, art. 86 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 4 § 1 kk połączył kary orzeczone w wyrokach w sprawach XV K 257/09, XV K 482/09 i VII K 250/10 Sądu Rejonowego w Białymstoku i orzekł wobec skazanego A. Z. karę łączną 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności.

II. Na mocy art. 63 § 1 kk zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie VII K 250/10 Sądu Rejonowego w Białymstoku w dniach 27 i 28.10.2008 r. oraz okres kary odbytej w sprawie VII K 250/10 Sądu Rejonowego w Białymstoku w dniach 10.04.2012 r. – 11.09.2012 r.

III. W pozostałym zakresie wyroki w sprawach podlegających łączeniu określone w pkt I pozostawił do odrębnego wykonania.

IV. Na mocy art. 17 § 1 pkt 7 kpk umorzył postępowanie w zakresie kar orzeczonych w wyrokach w sprawach III K 297/11 i VII K 421/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku.

V. Na mocy art. 572 kpk umorzył postępowanie w zakresie kar orzeczonych w wyrokach w sprawach VII K 720/09 i III K 118/10 Sądu Rejonowego w Białymstoku.

VI. Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokat A. D. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu, w tym kwotę 27,60 (dwadzieścia siedem złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem podatku od towarów i usług.

VII. Zwolnił skazanego od kosztów sądowych.

Powyższy wyrok na mocy art. 425 § 1, 2, 3 k.p.k., art. 444 k.p.k. oraz art. 447§2 k.p.k. zaskarżył obrońca oskarżonego w części, to jest w zakresie punktu I wyżej wskazanego wyroku – co do wymierzonej skazanemu kary łącznej.

Powołując się na art. 427§1 i 2 k.p.k. i art. 438§4 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonej kary łącznej, polegającą na orzeczeniu wobec skazanego kary łącznej 6 /sześciu/ lat pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy biorąc pod uwagę dyrektywy wymiaru kary w szczególności cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie ma osiągnąć kara w stosunku do skazanego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa należy uznać, że odpowiednio dolegliwe byłoby wymierzenie skazanemu kary łącznej w najniższym prawem przewidzianym wymiarze.

Biorąc pod uwagę powyższe wniosł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie wobec skazanego kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest oczywiście bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się wprost do zarzutu apelacyjnego wskazać należy, iż obowiązujące przepisy prawne, nie wprowadzają automatyzmu w kształtowaniu kary łącznej wyznaczając jedynie granice w jakich kara łączna może być orzeczona. Przepis art. 86 § 1 k.k. ustala minimum i maksimum wymiaru kary łącznej, która może być wymierzona w granicach od najsurowszej orzeczonej kary (system absorpcji) do sumy orzeczonych kar (model kumulacji). W tak określonych granicach funkcjonuje model pośredni, tj. asperacji. Kierując się jednym z powyższych systemów Sąd wymierza jedną karę za całość czynów przestępczych pozostających ze sobą w zbiegu realnym.

Przy tym podkreślić należy, że zastosowanie zasady pełnej absorpcji (rozwiązania najkorzystniejszego dla skazanego) nie jest jednak ani obowiązkiem sądu orzekającego, ani punktem wyjścia przy ocenie jej wymiaru, a wręcz przeciwnie jest rozwiązaniem skrajnym, stosowanym wyjątkowo. Nadto popełnienie wielu przestępstw powinno raczej skłaniać do odstępstwa od absorpcji kar, niż za nią przemawiać. Wymiar kary łącznej nie może bowiem stanowić swoistej „premi” dla skazanego płynącej jedynie z faktu popełnienia większej liczby przestępstw (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 października 2007 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 183/07, KZS 2007/11/19).

W przedmiotowej sprawie – jak słusznie stwierdził Sąd Rejonowy – dolny i górny próg kary łącznej kształtował się następująco: od 3 lat pozbawienia wolności tj. od najsurowszej z kar wymierzonych do 7 lat i 6 miesięcy tj. do sumy kar wymierzonych. Nieco inaczej niż wskazała apelująca na sumę kar podlegających łączeniu złożyły się kary jednostkowe: – 2 lat pozbawienia wolności (orzeczona wyrokiem w sprawie o sygn. akt XV K 257/09), – 2 lat pozbawienia wolności, – 6 miesięcy pozbawienia wolności (orzeczone wyrokiem w sprawie o sygn. akt XV K 482/09) oraz – 3 lat pozbawienia wolności (orzeczona wyrokiem w sprawie o sygn. akt VII K 250/10).

Przy tym podkreślić należy, że jeżeli przed wydaniem wyroku łącznego, zapadły prawomocne postanowienia o zarządzeniu wykonania kar pozbawienia wolności, których wykonanie było uprzednio warunkowo zawieszona łączeniu podlegają kary w bezwzględny wymiarze. Dlatego też wobec zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności w sprawach o sygn. akt XV K 257/09 i XV K 482/09, podniesiona w apelacji, okoliczność ich uprzedniego warunkowego zawieszenia nie miała znaczenia dla kształtowania kary łącznej.

Niewątpliwym jest, że orzekając karę łączną sądy winny brać pod uwagę ogólne dyrektywy jej wymiaru, określone w art. 53 k.k., przy uwzględnieniu prewencyjnego jej oddziaływania, ale także związek przedmiotowo-czasowy pomiędzy przestępczymi zachowaniami i okoliczności, które miały miejsce po wymierzeniu kar jednostkowych, w tym przede wszystkim zachowanie skazanego w trakcie ich wykonywania.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd I instancji uwzględnił wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia wymiaru kary łącznej właściwie je oceniając.

A. Z. dopuścił się popełnienia czterech czynów, przypisanych mu w trzech wyrokach jednostkowych na przestrzeni pięciu miesięcy tj. w dniu 15 sierpnia 2008 roku, w dniu 25 września 2008 roku i w dniu 31 stycznia 2009 roku. Jego przestępcze zachowania, w przypadku trzech czynów były tożsame rodzajowo. Dopuścił się on mianowicie przestępstw rozboju (z art. 280§1 k.k.), przy czym jednego w stadialnej formie usiłowania (z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§1 k.k.). Czwartym czynem A. Z. dopuścił się zamachu na osobę (popełnił przestępstwo z art. 158§1 k.k.). Łącznie skazany popełnił – jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy – groźne czyny przestępne o znacznej wadze i społecznej szkodliwości, na szkodę czterech różnych osób.

Ponadto zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, że skazany posiada dość przeciętną opinię w miejscu odbywania kary, tj. w Zakładzie Karnym w C.. Z jednej strony właściwie funkcjonuje w warunkach więziennych był nagradzany nagrodami regulaminowymi, obecnie nie sprawia problemów natury wychowawczej, z drugiej zaś strony był też kilkukrotnie karany dyscyplinarnie m.in. za wulgarne i aroganckie odzywianie się, zdemolowanie celi, zniszczenie mienia zakładu.

Wprawdzie A. Z. deklaruje krytyczny stosunek do popełnionych czynów, co należy ocenić pozytywnie, jednak to jak groźnych dopuścił się zamachów w zestawieniu z „bogata” kartoteką karną tego niespełna dwudziestotrzylatka (siedem skazań jednostkowych) nie pozwala na uznanie, że kara łączna w najniższym wymiarze spełniłaby w stosunku do tego skazanego pokładane w niej cele wychowawcze. Wbrew podniesionej przez apelującą argumentacji także z punktu widzenia społecznego oddziaływania wymierzonej kary nie sposób uznać, aby karą właściwą, a przede wszystkim sprawiedliwą była kara wymierzona na zasadzie absorpcji.

Reasumując, wskazane wyżej okoliczności przekonują, iż orzeczona przez Sąd I instancji na zasadzie asperacji kara łączna 6 lat pozbawienia wolności zbliżona nawet bardziej do zasady kumulacji (7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności), niż absorpcji (3 lat pozbawienia wolności), mieści się w granicach sądowego uznania i żadną miarą nie można jej traktować jako rażąco niewspółmiernej (art. 438 pkt 4 k.p.k.).

Dlatego też zaskarży wyrok należało utrzymać w mocy uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną.

O kosztach obrony z urzędu orzeczono na mocy §14 ust. 5 w zw. z §2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348).

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono zgodnie z treścią art. 624§1 k.p.k., mając na względzie, że skazany nie będzie w stanie ich uiścić ze względu na trudną sytuację materialną oraz długotrwały pobyt w zakładzie karnym.